

hen, fordi jeg dog er enig i det Væsentlige. Det vilde føre med sig, at man maatte tage det Sure med det Søde, og der vilde her i Landet overhovedet kun være en eneste Række af Meninger, som vilde lægge sit trykkende Væg over dem Alle, ogsaa i Birkeligheden over dem, der delte disse Meninger. Dette vilde være Følgen, dersom vi ikke havde denne mangen Gang trykkende, men alligevel høist nødvendige Deling og Gruppering af Meninger, som der findes i vort Samfund. Utsaa, naar man har enten Høiremeninger eller Venstremeninger eller socialdemokratiske Meninger, er det muligt at bjerpe sig ogsaa i dette lille Land. Men lad en Mand komme, som har Meninger, der hverken ere accepterede i Høire eller i Venstre eller i Socialdemokratiet, han er en uheldig Mand i dette Land! Ham ville de Alle overfalde, ham ville de Alle hakke — og her i Landet hakker man jo fortrinsvis kun med eet Næb, nemlig med det økonomiske. Utsaa en saadan Mand vilde være meget ilde stædt, og ikke desto mindre maa vi jo dog erkjende, at det, der fortrinsvis har Betydning indenfor Forfatterstabet, er netop de Mænd, som bringe de Ting, der ikke ere hørte før. Vi ere forøvrigt ikke besværede her til Lands med den Slags Forfatterstab, men af og til hænder det jo dog. Men hvad der hænder hyppigt, er, at Landsvirkksomheden øves paa den Maade, at det, der under gunstigere, friere Forhold voger frem i andre Lande, hvor Landslivet har friere Vægt, bliver overført her i vor Kultur. Naar noget saadant Nyt kommer og skal gjøres gjældende her i dette lille Land, saa har det en meget vanskelig Gang. Det er Ting, som forårsage Folk, og Spidsborgerligheden forarges jo ved Alt, hvad den ikke har hørt før. Dvaastheden i et Folk vrede sig naturligtvis over at skulle lære Noget, som ikke hører hjemme indenfor dens Hørnelærdom. Naar man nu her til de økonomiske Virkninger, der ere Følgen heraf, til den sociale Udfordring af det, man kalder Selstabet, hvad der af Mange føles endnu haardere end det økonomiske Tryk, føier en Udsigt til, at Udarbejdelsen af næste Del af et saadant Vært sker i Forbedringshuset, tror jeg, vi have gjort for Landsvirkksomheden her i Landet det Bæste, vi overhovedet kunne finde paa. Jeg veed jo nok, at man vil sige, og er tilbøielig til at sige, særlig overfor Lovforslag som dette her, Noget, som det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Nørgaard) sagde, nemlig, at det er jo dog en god Mening, dette Forslag skyldes, det siger jo dog til Sædelighedens Udvikling her i Landet og til de bedre Følelsers Ophjælpning; og

at desuden, kunde man maasse føie til, hvad der for mig havde nok saa megen Vægt, at man kunde jo vente, at den høiterede Minister vilde anvende denne Lov paa en stikkelig Maade, og ikke strengere end høist nødvendigt. Ja, dette kan gælde og have sin Betydning under rolige Forhold, hvor Søen ikke er i Bevægelse paa en saadan Maade; men lad der komme en Storm, saa ville øieblikkelig saadanne Lovbestemmelser svulme op, Seilene ville fylbes af den offentlige Menings Fanatisme, og da vil der afstedkommes Ulykker. Dersom vi vilde tage et parallelt Exempel, hvor man vil kunne anføre netop de samme Grunde, vil jeg nævne en saadan Forbrydelse som Majestætsforbrydelse. Naar en Minister kom til den repræsentative Forsamling med et Forslag om Straf for Majestætsforbrydelser, hvad vilde vi saa sige? Vi vilde vist Allesammen være tilbøielige til at sige, lad os hellere tage noget Mere end noget Mindre. Vi ere jo Allesammen her enige om, at vi skulle vise Majestæten skyldig Agtelse, og som sagt, hellere noget Mere end noget Mindre. Vi vilde sige, hvad enhver Justitsminister vilde give os Ret i, at man maatte jo let kunne blive klar med sig selv over, at ingen Justitsminister vil være tilbøielig til at føre en Majestætsforbrydelsesproces, uden at han er nødt dertil. Den Skandale at give det Udfæende af, at Majestæten ikke nyder den Agtelse, der tilkommer ham, vil ingen Justitsminister paatage sig. Dertil kommer, at selve Kongepersonen vil danne Modvægten derimod, idet enhver Konge er interesseret i, at han ikke ligger i Proces — om ikke i Formen, saa dog i Realiteten — med sine Undersaatter. Alt det vil man slaa sig til No med, og derfor være nogenlunde villig til at give ret drakoniske Bestemmelser paa dette Omraade, og det vilde ogsaa være fuldt tilstedeligt under normale Forhold, naar Livet gaar sin sædvanlige, stikkelige Gang. Men lad der komme Konfliktforhold, hvor det samme Ministerium er henvist til alene at søge sin Støtte hos Monarken. Lad Ministeren eller Ministeriet synes forladt af Befolkningens store Flertal og kun have denne ene Støtte. Under saadanne Forhold vil Ministeriet være i høi Grad fristet til netop at optræde som Kongemagtens Bærge og Beskytter. Og vil man sige, at Kongemagten vil i saadanne Tilfælde ikke have samme Interesse som Ministeren, saa vil man erindre, at under store politiske Konflikter afstediger Kongen ikke sit Ministerium, af den Grund, at det er noget ivrigere end i og for sig er ønskeligt for at værges Kongemagten. Hvorledes vil det saa